Kiezen voor Leiden

Verkiezingsprogramma
2022-2026

VVD Leiden

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

I. Een stad waar het fijn leven is 4
1. Waar je goed en betaalbaar kunt wonen 5
2. Waar we de wijk groen en leefbaar houden 6
3. Waar Leiden weer bereikbaar is 7
4. Vol slimme en duurzame oplossingen 8

II. Een bloeiende lokale economie 10
1. Waar ondernemers de ruimte krijgen 11
2. Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt 12
3. Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden 13
4. Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan 13
5. Waar iedereen meedoet en integreert 14

III. Waardevol samenleven 16
1. Met liefdevolle zorg, dichtbij huis 17
2. Waar je fijn kunt opgroeien 18
3. Waar onderwijs een gelijke start biedt 19
4. Waar studenten zich maximaal kunnen ontplooien 20
5. Waar we gezond zijn, sporten en bewegen 20
6. Waar iedereen zichzelf kan zijn 21

IV. Een veilige stad 22
1. Waar we veilig zijn en ons veilig voelen 23
2. Waar criminaliteit wordt aangepakt 24

V. Een gemeente die klaar staat voor de inwoners 25
1. Waar het belang van de inwoners voorop staat 26
2. We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen 26
3. En we verstandig met ons geld omgaan 27

Tijd om te kiezen

Leiden is niet voor niets de 'Parel van het Hollands land'. Een vrije stad waar jong en oud kan genieten van de historie en cultuur van onze bruisende stad. Een stad voor iedereen. Leiden is ook een stad die pittige jaren achter de rug heeft met de Coronacrisis. Een crisis die helaas nog niet voorbij is. Gelukkig is Leiden een stad met veerkracht. Een stad die nooit opgeeft en heeft bewezen altijd sterker uit moeilijke periodes te komen.

De afgelopen vier jaar hebben we als Leidse VVD zowel binnen als buiten de raadszaal laten horen en zien hoe wij aan de slag willen met de toekomst van Leiden. Ik ben trots dat we ook vanuit de oppositie veel konden betekenen voor onze inwoners en ondernemers. Om te zorgen dat zoveel mogelijk Leidenaren in onze stad kunnen wonen, hebben we onder andere een bouwdoelstelling voor starters en betere huisvesting voor studenten gerealiseerd. Op het gebied van bereikbaarheid zetten wij ons in voor een toekomstplan voor mobiliteit en het behoud van essentiële parkeerplaatsen (zoals de Kiss & Ride bij het station). Daarnaast konden wij zorgen voor extra middelen tegen overlast, meer ruimte voor onze sportverenigingen, aandacht voor liefdevolle zorg die werkt en een betaalbare energietransitie voor inwoners en ondernemers. Zo hebben we op allerlei thema's ons liberale geluid laten horen. We durfden te kiezen in het belang van de stad en durfden impopulaire standpunten te verdedigen als dat nodig was.

Leiden is ook een stad waar nog veel moet gebeuren en er komen nieuwe uitdagingen op ons af. Het huidige linkse stadsbestuur heeft echter keuzes gemaakt die wij niet gemaakt zouden hebben. De gemeentefinanciën zijn uitgeput en de gemeentelijke lasten voor Leidenaars zijn tot een recordhoogte gestegen. De woningnood blijft onverminderd hoog, de bereikbaarheid van onze wijken staat onder druk en onze ondernemers voelen zich steeds minder welkom in Leiden. Leidenaars hebben ondertussen het gevoel dat er niet naar hen geluisterd wordt en dat er in de Leidse politiek geen plaats is voor hun echte zorgen. Dat jouw mening als inwoner of ondernemer er alleen toe doet als je hetzelfde wereldbeeld hebt als de partijen (D66, GroenLinks en PvdA) die de afgelopen jaren de stad hebben bestuurd. Gaan we door op deze heilloze weg of kiezen we voor een andere richting?

De komende verkiezingen gaan om de toekomst van onze stad. Er is een koerswijziging nodig om Leiden aantrekkelijk te houden voor gewone Leidenaars en onze Leidse ondernemers. We moeten aan de slag met de echte problemen van de Leidenaar. Dat betekent stoppen met symboolpolitiek en prestigeprojecten die misschien leuk staan op het cv van wethouders, maar waar de Leidenaar helemaal niets aan heeft. We moeten zoeken naar win-win oplossingen die goed zijn voor Leiden als geheel én recht doen aan de verschillende behoeftes die er in onze stad leven. Wij kiezen voor een stad waar je betaalbaar kunt wonen met lagere belastingen, waar je sneller van A naar B kunt, waar geen geld uit je zak wordt geklopt als je een auto voor je werk nodig hebt, schone en veilige straten een prioriteit zijn en waar ondernemers de ruimte krijgen om een bedrijf te starten en banen te creëren.

De VVD zorgt ervoor dat onze prachtige, historische stad klaar is voor de toekomst. We denken in oplossingen. Niet in problemen. Wij leggen de lat hoog en durven creatief en met optimisme de uitdagingen van de toekomst aan te pakken. Wij staan voor een veilig Leiden waarin iedereen meedoet, ongeacht geloof, etniciteit of achtergrond. Waar je vrij bent om te zijn wie je bent. Wij sluiten niemand uit. Niet afkomst, maar toekomst staat centraal. Niet geloof, maar gedrag. Een stad waar we omkijken naar elkaar. Een gemeente die luistert naar inwoners en ondernemers, die meedenkt, ruimte geeft voor eigen initiatief en eigen verantwoordelijkheid. Die kritisch is over extra regels en de regels die er zijn handhaaft zoals je van een betrouwbare overheid mag verwachten. Die kansen creëert voor iedereen om verder te komen. En, een gemeente die verstandig omgaat met het geld van de Leidse belastingbetaler.

Lees in dit nieuwe verkiezingsprogramma hoe wij kiezen voor een nog mooier Leiden voor iedereen.

Maarten de Crom
Lijsttrekker VVD Leiden

De Leidse VVD is voor jou goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je via www.vvdleiden.nl of onze social media kanalen contact met ons opnemen.

Een stad waar het fijn leven is

Foto: @sandraengels73

I. Een stad waar het fijn leven is

1. Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. Als kleinste 100.000+ gemeente in Nederland heeft Leiden een lastige bouwopgave. Er is een grote behoefte aan nieuwe woningen, maar weinig plek om deze te bouwen. De doorstroom in onze stad is volledig aan het dichtslibben. Hierdoor maken Leidenaren geen kans op een woning die bij ze past en gaan we als stad achteruit. Studenten en starters vinden geen plek meer en komen op wachtlijsten met meer dan 300 anderen. Van huur naar koop is voor jonge mensen een illusie en veel vrijesectorwoningen zijn inmiddels onbetaalbaar geworden. Daarnaast kunnen gezinnen vaak geen geschikte gezinswoning vinden en zijn er te weinig woningen voor ouderen.

Wat de VVD betreft moeten we deze problematiek creatief aanpakken. Hierbij is maatwerk ons uitgangspunt. We willen dat de balans tussen wonen, werken en recreatie behouden wordt. Daar is echter een scherpere aanpak voor nodig dat tot nu toe het geval is geweest. De bouwopgave van minimaal 8.500 woningen in de aankomende jaren wordt nooit bereikt door hier en daar wat bij te bouwen. We moeten groter durven denken, maar tegelijkertijd het karakter van Leiden behouden.

- De VVD heeft de afgelopen jaren gezorgd voor een bouwdoelstelling voor starters. Dat zetten we de komende jaren voort en wij willen dat van alle nieuwbouwprojecten minstens 20% (indien mogelijk meer) van de woningen uit starterswoningen bestaat, zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. Per wijk kijken we wat de bouwmogelijkheden zijn.
- Leiden loopt flink achter in het realiseren van voldoende koopwoningen. Naast het bouwen van voldoende betaalbare huurwoningen, zetten we de komende periode vol in op de bouw van koopwoningen. We verhogen de ambitie en woningbouwproductie om dit tekort in te lopen, zodat meer Leidenaren, jong en oud, kans maken op een woning die bij ze past.
- Met meer woningen zorgen we dat elke Leidenaar in de toekomst in onze stad kan blijven wonen. Door bij te blijven bouwen voor alle doelgroepen zorgen we voor doorstroming bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Bij bouwprojecten letten wij op de impact die dat heeft op een buurt. We houden rekening met de balans tussen wonen, groen en bereikbaarheid met verschillende vormen van vervoer (OV, fiets, voetgangers en auto).
- Leiden kampt met een groot woningtekort en een tekort aan ruimte voor ondernemers. We blijven binnenstedelijk op zoek naar mogelijkheden, maar zien ook dat de ruimte voor woningen en bedrijven steeds schaarser wordt om het tekort in te lopen. Daarom willen wij onderzoeken of het mogelijk is de Oostvlietpolder te transformeren tot het groenste woon-werkgebied van Leiden. Een transformatie van de Oostvlietpolder van onbewoond gebied naar groene woonwijk met ruimte voor bedrijven en toegankelijk groen voor de hele stad, moet serieus onderzocht worden.
- Het huidige verkameringsbeleid met stadsbrede quota's laten we vallen. We gaan voor maatwerk per straat; niet elke straat of elk studentenhuis is hetzelfde - ze leveren niet standaard overlast op. Door maatwerk per straat toe te passen, pakken we structurele overlastgebieden aan, maar zetten we niet onnodig studenten op straat in buurten waar er geen problemen zijn. Waar overlast is zorgen we voor een snelle aanpak om deze doeltreffend tegen te gaan. Tegelijkertijd zetten we ons in voor het terugdringen van het kamertekort door het bijbouwen van meer studentenwoningen.
- De gemeente gaat aan de slag met creatieve, nieuwe woonvormen zoals snelbouw oplossingen en andere innovatieve bouwtechnieken.

- Gelaagde hoogbouw waar het kan. Wij denken dan bijvoorbeeld aan het stationsgebied, de randen van de stad en andere logische plekken. Wij houden rekening met schaduw en verkeersoverlast ten gevolge van hoogbouw. Indien mogelijk kijken we ook naar opties om functies onder de grond te plaatsen (denk aan ondertunneling etc.)
- Met woningbouwcorporaties maken we afspraken over het voorkomen van scheefwonen en het stimuleren van doorstroming.
- Strenge handhaving op het illegaal doorverhuren van sociale huurwoningen is hard nodig. De woningen die hierdoor vrijkomen gaan naar mensen die op de wachtlijst staan.
- We zorgen voor tijdelijke huisvesting voor migranten met een verblijfsvergunning, maar zijn tegen een voorrangspositie bij sociale huurwoningen.
- Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepelere procedures voor nieuwbouw. We kijken naar goede voorbeelden van andere gemeenten, zoals een '100 dagen aanpak'.
- We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca en we gaan creatief om met braakliggend terrein.
- Ook doen we alles wat mogelijk is om speculatie tegen te gaan in deze tijden van extreme woningnood, bijvoorbeeld door een opkoopverbod van nieuwbouwhuizen.
- Inwoners moeten makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen. Regels uit bestemmingsplannen zijn digitaal en actueel beschikbaar.
- Stoppen met het verhogen van de belasting op de eigen woning (OZB). Deze is al bijna de hoogste van heel Nederland.
- Regionale samenwerking intensiveren; meer ruimte bieden voor studenten en werkenden in de omgeving door te kijken waar we elkaar kunnen aanvullen.

2. Waar we de wijk groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een wijk waar we ons thuis voelen. Groen is goed voor je gezondheid en de VVD wil daarom het groen in Leiden koesteren en waar het kan uitbreiden.

- Net als bij het Singelpark wil de VVD parken en groenstroken verbinden, zodat er ook buiten het historische centrum interessante wandelroutes ontstaan.
- We willen meer groene plekken met bomen en planten in de stad en haar wijken, hoe klein dan ook. Een stenen omgeving is al snel opgefleurd met vergroening, een struik of plantenbak. Zo zorgen we voor een omgeving die klimaatbestendiger en koeler is.
- Bij bouwactiviteiten dient rekening te worden gehouden met bestaand groen en water. Projecten die leiden tot vergroening van de stad krijgen waar mogelijk de voorkeur. Bij de keuze van planten en bomen wordt rekening gehouden met biodiversiteit en het belang van instandhouding van soorten die van nature voorkomen in de Leidse regio.
- Door middel van regionale samenwerking wil de VVD het Leidse groen verbinden met dat van de buurgemeenten. Zo zouden langere wandelroutes door de regio kunnen ontstaan.
- Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden worden van harte aangemoedigd.
- Inwoners kunnen afval zo goedkoop mogelijk kwijt. Verdere privatisering van de afvalophaal en verwerking is voor ons daarbij een optie die we gaan onderzoeken, maar geen doel op zich.
- Dumping, hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- Wij vinden het goed dat er bij Stedelijk beheer wijkgericht wordt gewerkt. Waar mogelijk willen we deze aanpak versterken en verder ontwikkelen.
- Door het inzetten van moderne technologie en data (o.a. sensoren op afvalbakken), verhogen we de efficiëntie van de afvalophaling. We plaatsen afvalbakken bij als deze vaak en snel vol zijn.

- Het opzetten van een tweede milieustraat zetten wij, waar mogelijk in samenwerking met de regio, door.
- Het ophalen van grofvuil blijft gratis voor iedereen.
- We willen een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hiervan gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. Of je nu een huis huurt of een huis bezit. De rioolheffing mag niet duurder dan nodig zijn.
- De gemeente zoekt de samenwerking op met waterschappen om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen, als weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer. Denk aan het beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en stimuleren van het hergebruik van water.
- Bij het aanleggen van een nieuw rioolstelstel scheidt de gemeente regenwater van huishoudelijk afvalwater. Zo stimuleren we hergebruik van water en gebruiken we minder. Ook het afkoppelen van regenwaterafvoer wordt gestimuleerd.
- De openbare ruimte in Leiden moet goed onderhouden worden. We houden daarom vast aan kwaliteitsniveau B voor de verzorging van de publieke ruimte in Leiden.
- Ook voor dieren hoort Leiden een prettige stad te zijn. We spannen ons er daarom voor in om het leefklimaat van dieren aangenaam te maken. Dat betekent groen en ruimte voor dieren, veilige uitlaatplekken en het wegnemen van hindernissen voor de dierenambulance.

3. Waar Leiden weer bereikbaar is

In Leiden en omgeving wonen veel mensen en die willen allemaal ergens heen. Dit moet snel en veilig kunnen. Ga je op de fiets of met de auto dan moet je die kunnen parkeren. Als wandelaar wil je te voet overal kunnen komen. Ook goed openbaar vervoer hoort bij een gemeente als Leiden. Om de doorstroming te verbeteren wil de VVD investeren in infrastructuur. Brede fietspaden, maar ook met de auto moet je in beginsel overal kunnen komen. In plaats van wijken van elkaar te scheiden moeten verkeersroutes logisch op elkaar aansluiten en buurten verbinden. Het is voor Leidse winkels en bedrijven belangrijk dat ze goed bereikbaar zijn voor hun klanten, met name als deze minder goed ter been zijn. Om als voetganger wegen en fietspaden veilig te kunnen oversteken is een zebrapad heel belangrijk. Vooral ouderen en kinderen zijn hiermee geholpen.

- Leiden verdient een vernieuwd aantrekkelijk stationsgebied als mooie entree van de stad. Leiden Centraal is het OV-knooppunt van de Leidse regio. De VVD wil het treinstation en het busstation combineren in een gezamenlijk gebouw. Het nieuwe stationsgebied moet zowel per fiets, als OV als auto (Kiss and Ride) goed bereikbaar zijn.
- Het is belangrijk dat onze reistijd niet langer is dan nodig. Daarom werken we aan goede doorstroming van het verkeer, voor fiets, auto en ov. Door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te sluiten, komen we sneller aan op onze bestemming. En voorkomen we onnodige uitstoot door file.
- Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met politiediensten, ouders en buurtbewoners.
- Op veel plekken in de stad is het lastig om dichtbij huis te parkeren. Het huidige college haalt daarnaast veel parkeerplaatsen weg. Dat is slecht voor bewoners en ondernemers. Wij stoppen met het onnodig weghalen van parkeergelegenheid, zeker in bestaande wijken. Een auto is tenslotte vaak geen keuze, maar hoognodig om op het werk te komen of te kunnen mantelzorgen. Bij nieuwbouw streven we naar parkeren op eigen terrein.
- Of het nu met een ‘gewone’ fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: Leidenaren kunnen zich prettig en veilig door Leiden bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Bij ov-knooppunten, maar indien passend bijvoorbeeld ook bovenop parkeergarages plaatsen we voldoende stallingen om de beruchte “last mile” te vergemakkelijken.

- Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is, met een goede verbinding tussen stad en regio. Daarin zien we de voordelen van innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, zoals snelbussen, mobility as a service en deelscooters (uiteraard moeten aanbieders een gezonde business case hebben voor onze stad). Bij aanbestedingen houden we daarom altijd ruimte in de afspraken voor nieuwere, slimmere en goedkopere alternatieven.
- Bij het Lammerschansplein zien wij kansen voor een nieuw transferium waar bezoekers en Leidenaren snel kunnen overstappen op OV richting het centrum.
- Wij zijn voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer richting het strand. In een kwartier van de Bree naar zee.
- De VVD wil naast de OV-fiets nog een stelsel van leenfietsen in Leiden. Daarbij willen we 'zwerffietsen' voorkomen. We zien het liefst een oplossing met fietsen die gestald moeten worden op vaste plekken rond toeristische bestemmingen.
- Deelscooters kunnen ook helpen de stad te ontsluiten, de VVD geeft de voorkeur aan een leverancier die niet alleen Leiden maar ook de omliggende gemeenten kan bedienen. Ook hier geldt dat het stallen van scooters binnen bepaalde vlakken voorkeur heeft om zwerfscooters te voorkomen.
- Het openbaar vervoer en voorzieningen zoals de belbus en regiotaxi zijn goed toegankelijk.
- Stations zijn aangepast zodat mensen met een beperking ook kunnen instappen.
- We stimuleren dubbelgebruik van parkeerterreinen en parkeergarages. Door slimme afspraken te maken kunnen we parkeergarages van kantoren en bedrijven in het centrum op koopavonden, zaterdagen en koopzondagen gebruikt worden. Zo zorgen we voor voldoende parkeerplaatsen voor bewoners en bezoekers van onze stad.
- De opbrengsten van parkeervergunningen en parkeerkosten worden gebruikt voor een goede bereikbaarheid van de stad. Niet om andere kostenposten te dekken.
- We helpen winkeliers door duidelijke afspraken te maken over parkeerbeleid. Denk bijvoorbeeld aan laden en lossen of enkele uren gratis parkeren .
- Tijdens de spits hebben autowegen voorrang op vaarwegen. We willen dat bruggen op die momenten niet openstaan. Daarom gaat de gemeente in gesprek met de provincie en Rijkswaterstaat zodat bruggen dicht blijven tijdens de spits.
- De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. Daarbij geldt dat we onderhoud zoveel mogelijk in één keer proberen te doen, om overlast te beperken. Daarbij is helder wat de alternatieve route is. Zo voorkomen we 'zoekverkeer'.

4. Vol slimme en duurzame oplossingen

Leiden moet verduurzamen. Huizen gaan van het gas af en ook op andere manieren wordt onze stad duurzaam. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en een fijne en leefbare stad en het is essentieel om de klimaatverandering onder controle te krijgen. We willen leven in een groene en duurzame stad. De gemeente kan faciliteren en stimuleren, maar uiteindelijk zullen de Leidenaren en de Leidse bedrijven het moeten doen. De energietransitie moet daarom behapbaar zijn en we houden zoveel mogelijk rekening met keuzevrijheid en betaalbaarheid voor onze inwoners en ondernemers.

- De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om nieuwe sectoren te steunen. Wanneer het effectief bijdraagt aan de lokale economie en het milieu, kopen we onze producten en diensten duurzaam en circulair in.
- Wij ondersteunen het streven naar een klimaatneutraal Leiden in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een grote rol voor de lokale opwekking van duurzame energie.

- De nadruk moert veranderen van symboolpolitiek naar werkelijk efficiënte acties om de uitstoot van CO2 te verminderen. Daarbij moeten de kosten goed in het oog gehouden worden, zodat gekozen kan worden voor de maatregelen die de meeste impact (d.w.z. de meeste CO2 reductie) maken per uitgegeven euro belastinggeld.
- We nemen acties met maatwerk die passen bij Leiden, op wijkniveau of zelfs straatniveau. Er is geen simpele maatregel die Leiden 'CO2 neutraal' maakt, er zal een samenhangend pakket van maatregelen genomen moeten worden op gebied van energie besparing, opwekking en verdeling. Denk bijvoorbeeld aan slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen.
- Flexibiliteit in nieuwbouw moet blijven ten aanzien van de warmtebron: groen gas, waterstof, elektrisch, of restwarmte. Leiden moet zich niet voor de troepen uit vastleggen op een nieuwe warmtebron, maar met open vizier naar de toekomst kijken. We kiezen de beste bron voor iedere situatie. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, wanneer waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
- Leiden gaat voor klimaatwinst op ieder niveau, waarbij we win-win situaties proberen te creëren. We stimuleren bewoners en ondernemers om hun woningen en panden te verduurzamen, door onder meer in te zetten op betere isolatie en het plaatsen van zonnepanelen. Dat is goed voor de stad, goed voor het klimaat en zorgt voor een lagere energierekening. De gemeente staat inwoners en ondernemers bij met kennis en kunde, en verbindt duurzame initiatieven in wijken aan elkaar.
- Het is belangrijk om zoveel mogelijk huizen zo snel mogelijk te isoleren op een manier die voor iedereen haalbaar is. Daarom wil de VVD meer budget om isolatiemaatregelen richting energielabel B te stimuleren en toegankelijk te maken voor alle inwoners. Deze maatregelen beginnen bij de laagste energielabels.
- Veel woningen in Leiden hebben een monumentenstatus. Ook deze huizen moeten verduurzamen, maar met behoud van hun monumentale waarde. Het aanbrengen van isolerende maatregelen voor deze woningen wil de VVD makkelijker maken.
- We willen onderzoeken of een isolatiefonds kan worden opgezet om de isolatiemaatregelen financierbaar te maken. Uitgangspunt is dat middels een publiek-private samenwerking een fonds gestart wordt waarmee isolerende maatregelen op wijkniveau voorgefinancierd worden. De besparingen op de energierekening kunnen gebruikt worden om het fonds weer te vullen. Zo wordt verduurzaming voor huiseigenaren én (sociale) huurders een meer realistische stap.
- Iedereen kan vrijblijvend gebruik maken van energieadvies. De gemeente stelt energieadviseurs ter beschikking om samen met Leidenaren de woning door te lopen om advies te geven over mogelijkheden en bijbehorende kosten, bijvoorbeeld over zonnepanelen of isolerende maatregelen.
- De energiecentrale aan de Langegracht moet open blijven totdat er duidelijkheid is wat de lange termijn warmtevoorziening voor Leiden zal zijn.
- We maken het zo gemakkelijk mogelijk om zonnecellen te plaatsen en laadpalen aan te vragen, door procedures simpeler te maken. Zo stimuleren we duurzame energie.

Een bloeiende lokale economie

II. Een bloeiende lokale economie

1. Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van onze stad. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met Leiden. Ook het Biosciencepark en de universiteit zijn ongelofelijk belangrijk voor onze lokale economie. Maar de coronacrisis heeft onze Leidse bedrijven en ondernemers hard geraakt. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- Of je nu een WO, HBO of MBO opleidingsachtergrond hebt, voor iedereen moeten er voldoende banen te vinden zijn in Leiden. We zorgen voor werkgelegenheid op alle niveaus, waaronder praktijkgerichte banen. Daarom is het noodzakelijk dat we binnen Leiden ruimte bieden aan verschillende soorten bedrijven, van startups tot aan grotere bedrijven, om hiermee te zorgen voor een divers stage- en banenaanbod.
- We investeren in een aantrekkelijk vestigingsklimaat, geven vertrouwen aan ondernemers, zonder een oerwoud aan onnodige en onduidelijke regels. Op die manier stimuleren we een gezonde lokale economie met meer banen voor Leidenaren.
- We geven letterlijk en figuurlijk ruimte aan bedrijventerreinen en het Biosciencepark. Als bedrijfsruimte verdwijnt moet daar echte bedrijfsruimte voor terug komen (dus geen verspreide vierkante meters). De Oostvlietpolder kan ook helpen ruimte te geven aan bedrijven in Leiden.
- De gemeente stimuleert zelf ook lokaal ondernemerschap en geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers, binnen de mogelijkheden van de wet.
- We luisteren naar ondernemers en de uitkomsten van die overleggen dienen ook herkenbaar terug te komen in besluitvorming en de uitwerking daarvan. Ook voor evenementen in Leiden geloven wij in een bottom up approach. Ondernemers die iets willen organiseren moeten door de gemeente worden gefaciliteerd waar mogelijk.
- We richten ook één loket in voor organisatoren en verenigingen die evenementen organiseren, zoals voor 3 oktober of Koningsdag. We blijven ons inzetten voor een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt en waar je terecht kunt als er iets misgaat.
- We richten bij de gemeente één loket in waar ondernemers terecht kunnen voor vragen, vergunningen en schuldhulpverlening.
- Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
- Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. We kijken waar mogelijk of de tijdelijke vergroting van de terrassen gedurende COVID ook na COVID permanent kan blijven. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.
- Kleinere winkelcentra in de buurten en wijken worden waar mogelijk gerenoveerd om aantrekkelijk te blijven voor omwonenden.
- Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht.

2. Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Leiden is een stad van ongekende kansen voor toeristen. De stad is de poort naar de Bollenstreek, het strand, het Unesco werelderfgoed de Limes en het Groene Hart. Voor velen nog onbekend, terwijl we zoveel moois te bieden hebben. Drie rijksmusea, de Lakenhal, het Singelpark en die unieke, historische binnenstad.

De uitdaging die voor ons ligt is om (inter)nationale gasten te verLeiden om onze mooie stad te bezoeken. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in de aantrekkelijkheid van de Leidse binnenstad. De VVD zet het Programma Binnenstad als visitekaartje voor de bewoners en bezoekers van onze stad onverminderd voort.

- We stimuleren winkelen in Leidse winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en bruisende gebieden zorgen voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop.
- De promotie van Leiden begint thuis bij de potentiële bezoekers. Samen met LEIDEN&PARTNERS zetten we vol in op het onder de aandacht brengen van Leiden voor (inter)nationale bezoekers. Dat kunnen deelnemers aan een congres zijn, maar ook mensen die gericht naar Leiden komen. Met de omringende gemeenten zoals Katwijk en Noordwijk gaan we samenwerkingen aan om zee, kust, duinen, bollenstreek, en de stad te koppelen aan zakelijke kansen rondom ESTEC/Space, universiteit, Biosciencepark en overig bedrijfsleven.
- De parkeergarages aan de Lammermarkt en de Garenmarkt zijn naast het station belangrijke aankomstpunten. Vanuit die drie plekken helpen we de bezoekers die Leiden nog niet kennen op weg. We besteden extra aandacht aan de looproutes en zorgen voor laagdrempelig vervoer naar trekpleisters zoals Naturalis. Samen met de horeca en de cultuursector zetten we in op meerdaagse arrangementen. Een weekendje Leiden moet een begrip worden.
- We ondersteunen ondernemers in Leiden door te onderzoeken of we via omgekeerde stadsdistributie de boodschappen die in de stad worden gedaan kunnen laten bezorgen bij een depot op het station of bij de parkeergarages. Niet meer met tassen rondsjouwen maar aan het eind van de dag staan je spullen klaar vlak bij auto of trein. We kijken of er interesse is bij de winkeliers, horeca en cultuurondernemers om met kortingskaarten voor het parkeren te werken. Zo profiteren ook onze lokale horeca en het MKB van onze gasten.
- Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Dat is fijn voor onze inwoners en trekt bezoekers aan van buitenaf. Omdat de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied hieraan bijdraagt, bevorderen wij bedrijfsinvesteringszones.
- We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden, door het opstellen van ruime bestemmingsplannen. Zo maken we de stad prettig en leefbaar.
- Waar panden langdurig (meer dan 1 jaar) leegstaan motiveren we verhuurders tot verlaging van de huur en kijken we naar mogelijkheden om het bestemmingsplan te veranderen.
- De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen.
- Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur, tenzij er te weinig ruimte voor vrije recreatie overblijft.
- Door het ontwikkelen van Hoogwaardig Openbaar Vervoer en goede verbindingen met de regio maken we Leiden extra aantrekkelijk voor meerdaagse bezoekers.
- De toeristenbelasting moet zo laag mogelijk blijven. Met de inkomsten verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme.
- Leiden verdient uiteraard ook een visitekaartje. De VVD zal zich inzetten voor de plaatsing van toeristische informatie langs de A4 en A44, “de bruine borden”, als lokroep om bezoek aan Leiden te stimuleren.

3. Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

Leiden kent een enorme grote kunst en cultuursector waar we trots op mogen zijn. De stad heeft verschillende grote interessante musea waar iedereen in Leiden en ook daarbuiten van kan genieten. Daarnaast zijn onze musea ook internationaal hoog aangeschreven. Ook kent Leiden belangrijke plekken uit de Romeinse tijd die nu ook erkend zijn door Unesco als werelderfgoed. De musea vormen samen met de universiteit een enorme bron van kennis en een ontmoetingsplek van verschillende mensen met allerlei achtergronden die van gedachten willen wisselen en waar allerlei nieuwe ideeën worden opgedaan. Samen spelen horeca, musea, sportverenigingen, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud.

- In onze stad worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners.
- Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel. Subsidie zien wij daarbij als een vliegwiel dat moet ondersteunen en niet iets waar culturele organisaties van afhankelijk zouden moeten zijn op de lange termijn.
- Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen.
- We willen onderzoeken of het invoeren van een cultuurretributie ervoor kan zorgen dat middelen in de Leidse culturele sector effectiever worden ingezet. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.
- We zijn voor beeldende kunst in de openbare ruimte, maar vinden de huidige bestedingen vanuit het Lucas van Leyden fonds geen doelmatige inzet van belastinggelden. Daarom willen wij het Lucas van Leyden fonds opheffen en de vrijgekomen middelen doelmatiger inzetten.

4. Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

- We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden, en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
- Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn of haar opleiding.
- Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. Zo voorkomen we nieuwe armoedevallen.
- Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering.

- Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, worden als tegenprestatie verplicht op onderdelen te werken aan inburgering, integratie en taal. Met deze maatregelen helpen we mensen richting een baan. We handhaven deze eisen aan uitkeringsgerechtigden.
- In Nederland zijn de afgelopen jaren te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

5. Waar iedereen meedoet en integreert

Integratie is een belangrijk proces waar iedereen baat bij heeft. Het leren van de Nederlandse normen, waarden en de taal is van essentieel belang om te kunnen bijdragen aan de maatschappij. Zelfredzaamheid is echter niet vanzelfsprekend: sommige mensen hebben een duwtje in de rug nodig. We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is.

In Leiden willen we daarom een wisselwerking op gang brengen. Integratie werkt namelijk twee kanten op en kan bij succes een prachtige toevoeging aan de stad zijn. Wij zetten hierop in door inburgering te verplichten en duidelijke richtlijnen te bieden voor integratie, met oog op onze normen en waarden. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan onderwerpen als gelijkwaardigheid, LHBTIQ+ rechten en antisemitisme. Dat gedeelde fundament is noodzakelijk om niet tegenover elkaar, maar naast en met elkaar te leven.

- We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen. Van nieuwkomers vinden we dat zij expliciet de Nederlandse vrijheden moeten omarmen.
- De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren.
- Wanneer iemand niet voldoende Nederlands spreekt en bewust niet meewerkt, zijn wij ervoor om boetes uit te delen of te korten op de uitkering. We vinden het belangrijk dat nieuwkomers het Nederlands op een hoog niveau beheersen en zijn voor handhaving als mensen de regels niet naleven.
- Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- Wij ondersteunen organisaties die integratie faciliteren, waarbij expliciet aandacht moet zijn voor de Nederlandse normen en waarden, taal en acceptatie, van bijvoorbeeld de LHBTIQ+ groep en andersdenkenden. Tegelijkertijd verstrekken wij geen subsidies aan organisaties die integratie juist tegengaan, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op behoud van de eigen cultuur, of omdat ze democratische waarden ondermijnen.
- Voor haatpredikers is er in Leiden geen plaats. De gemeente neemt een proactieve rol in het voorkomen dat imams kunnen haatzaaien en oproepen om onze waarden en vrijheden te negeren. Haatpredikers krijgen geen podium.
- Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. We willen daarom geen Bed Bad Brood in Leiden, omdat dit valse hoop geeft. Ook een loket of andere hulp of opvang door de gemeente of andere organisaties is niet gewenst.

- We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze gericht zijn op behoud van de eigen cultuur, of omdat ze democratische waarden ondermijnen. We leiden ambtenaren actief op om huwelijksdwang te herkennen.
- Bij de komst van nieuwe opvanglocaties is het van groot belang om met de buurt in gesprek te gaan. Dit moet centraal staan en vormt een uitgangspunt in onze missie om de stad ook op wijkniveau betrokken en gebalanceerd te houden.

Waardevol samenleven

III. Waardevol samenleven

1. Met liefdevolle zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede, liefdevolle en betaalbare zorg waarin de Leidenaar centraal staat. Met hulp die zo dichtbij huis mogelijk wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je buren gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de supermarkt of bakker kan gaan.

- Leidenaren blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen wijk wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom gaan we in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is.
- Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen drie weken opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg wordt binnen één week geregeld.
- Zelf kiezen welke zorg je krijgt is wel zo fijn. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb), waarmee iedereen zelf kan kiezen van wie men zorg krijgt, wanneer dat gebeurt en of dit thuis of op een andere (zorg)locatie plaatsvindt: Kortom flexibele zorg met minder rompslomp.
- Goede zorg is fijn, voorkomen dat je zorg nodig hebt is nog fijner. Daarom zetten we in op preventie en voorlichting van een gezonde levensstijl.
- We ontzorgen onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld een WMO-loket.
- Welzijnsorganisaties onderhouden contact met mantelzorgers om overbelasting te voorkomen. Daarbij zetten we vrijwilligers in en organiseren we logeermogelijkheden om lucht te brengen. Door actief welzijnsorganisaties te benaderen helpt de gemeente bij het smeden van sociale verbanden die Leidenaren helpen.
- Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, buurthuizen en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- Als volwassen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners bij de huisarts, huisartsen en sociale wijkteams. Zij wijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- Voormalig dak- en thuislozen en mensen met psychische problematiek hebben vaak moeite met het vinden van geschikte woonruimte. Hierdoor blijven zij langer in een instelling wonen dan nodig, waardoor er wachtlijsten ontstaan. We willen daarom meer zelfstandige woonvormen met ambulante begeleiding organiseren, zodat mensen eerder hun plek terugvinden in de samenleving.

2. Waar je fijn kunt opgroeien

Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dichtbij het huis mogelijk, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig. Nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.

- De gemeente Leiden geeft veel geld uit aan jeugdzorg. Om de uitgaven inzichtelijk en behapbaar te maken komt er een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief. Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
- Niet alle kinderen groeien op met de wind in de rug. Wanneer er hulp nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet onnodig zwaarder. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- Voorkomen dat kinderen hulp nodig hebben, is erg belangrijk. Preventie voorkomt dat we zwaardere hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- We pakken de wachtlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat snel mogelijk zijn, zonder maandenlange wachttijd. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.
- Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- De problemen van de kinderen hebben vaak te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.
- Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, zoals mishandeling van huisdieren, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.

3. Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij. Waar je kind naar school gaat, is natuurlijk een keuze die kinderen en ouders samen maken. De gemeente hoort daar geen invloed op te hebben.

- Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
- Kwalitatief goed onderwijs betekent ook een fijn schoolgebouw met een veilig schoolplein. De huisvestingskwaliteit van onze Leidse scholen moet dan ook op peil worden gebracht.
- We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente controleert daarom of scholen zich aan de wet houden: ouders kunnen hun kinderen bij meerdere scholen aanmelden, vanaf 3 jaar oud. We zijn tegen lotingsystemen of postcodebeleid.
- Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal) achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven en waar nodig op school.
- Ieder kind verdient het om naar school te gaan. Daarom proberen we het aantal thuiszitters te verkleinen en zorgen we voor speciale programma's voor hoogbegaafde- en hoogsensitieve kinderen.
- School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld. De overheid grijpt in als de vrijheid van onderwijs wordt misbruikt.
- School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.
- Het is belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride parkeerplekken. Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed.
- Leiden is geliefd bij expats en buitenlandse werknemers vanwege verschillende internationale bedrijven in de buurt. Hierdoor is er behoefte aan tweetalig onderwijs. Ook veel Leidse gezinnen willen graag dat hun kinderen al spoedig het Engels machtig worden. Daarom willen we de mogelijkheid voor tweetalig onderwijs stimuleren.
- Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In onze stad zetten we ons actief in voor het sluiten van een afspraken die pesten tegengaan en zullen voorkomen: het 'anti-pesten-pact'.

4. Waar studenten zich maximaal kunnen ontplooien

Leiden is een prachtige historische universiteitsstad. De stad huisvest inmiddels niet alleen de universiteit, maar ook MBO en HBO instellingen. Studenten en de universiteit zijn onderdeel van het Leidse dna. Daarnaast is de universiteit een grote werkgever in de Leidse regio en vervult een belangrijke rol in het opleiden van onze kinderen en het versterken van de Nederlandse innovatiekracht. Leiden is een onderwijsstad en moet dat ook blijven. Maar wel op zo'n manier dat studenten en andere inwoners goed samen kunnen leven.

- We zorgen voor een goede band met de universiteit en de andere onderwijsinstellingen. De gemeente treedt op als partner. Als de universiteit de ruimte nodig heeft om zich door te ontwikkelen ondersteunen wij dat zoveel mogelijk.
- Het huidige verkameringsbeleid gaat op de schop. Er wordt maatwerk geboden per straat. In een buurt met veel jonge gezinnen past een groot studentenhuis niet atlijd in de wijk, terwijl het op een andere plek in de stad, bijvoorbeeld boven een kroeg of winkel, juist heel gezellig is.
- De kwaliteit van studentenhuisvesting gaat omhoog. Bloedhete studentenkamers of studenten in tentjes op een camping is verleden tijd.
- Studenten zijn onderdeel van onze stad en dragen bij aan Leiden. We werken samen met verschillende studentenverenigingen en stimuleren vrijwilligersactiviteiten die studenten organiseren.
- Wij willen MBO- en HBO studies die opleiden tot een baan. Daarom willen we studies optimaal aansluiten op het Leidse Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en het bedrijfsleven.
- Stage lopen is vaak onderdeel van een opleiding. Een fijne stageplek in de buurt bij een ondernemer, ziekenhuis of gemeente hoort daarbij. Daarom is het belangrijk om in te zetten op voldoende stageplaatsen in Leiden en omgeving. Zo kunnen scholieren en studenten hun talenten in de praktijk inzetten en zullen werkgevers in Leiden en omgeving na het behaalde diploma beschikken over personeel doet goed gekwalificeerd is.

5. Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten.

- We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Ruimte voor sportverenigingen is belangrijk. Sportclubs die al jaren kampen met een tekort aan ruimte/velden verdienen steun in het zoeken naar een oplossing.
- Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Buurtsportcoaches kunnen hierbij helpen.
- Gezelligheid is onderdeel van elke sportvereniging. Of je in de kantine een biertje en een bitterbal kan bestellen, is een keuze van de sportclub.
- Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.

- Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.
- Sportevenementen zijn een manier om Leiden op de kaart te zetten, te verbinden en mensen in beweging te krijgen. Daarom gaan we in actief in gesprek met organisaties van grotere sportevenementen om dit voor elkaar te krijgen.
- In ons sportbeleid geven we in het bijzonder aandacht aan gelijke kansen en de gelijke behandeling van al onze inwoners. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in onze stad.

6. Waar iedereen zichzelf kan zijn

LHBTIQ+ discriminatie is vandaag de dag nog steeds een probleem in Nederland. Recente rapporten laten zelfs zien dat in de grote steden de discriminatie en intimidatie is toegenomen. Dit gedrag moet in Leiden geen plaats hebben en wordt wat ons betreft keihard aangepakt. Elk persoon, ongeacht hoe je je identificeert of kleedt, moet normaal over straat kunnen en bij elke organisatie zichzelf kunnen zijn. Wij maken ons hard voor veiligheid en acceptatie voor iedereen.

- In Leiden moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie en geweld tegen LHBTIQ+ keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
- Emancipatie kan je niet forceren, maar wel een stevige duw in de rug geven. De Leidse VVD pleit voor het informeren van de Leidenaren in de breedte. Dus: niet alleen op school, maar ook op de sportclub en de vereniging.
- De gemeente als werkgever dient rekening te houden met de identiteit van werknemers.
- Wij willen de samenwerking met de verschillende belangenverenigingen onderhouden en blijven faciliteren. Acceptatie is immers een continu proces waar expertise en goede samenwerking onmisbaar zijn.

Een veilige stad

IV. Een veilige stad

1. Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Leiden veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Leiden moet niet alleen veilig zijn, Leidenaren moeten zich ook veilig voelen. Onze veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- Veiligheid is een kerntaak en verdient voldoende middelen om het belangrijke werk op dit domein goed te kunnen doen. We willen dat de politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zichtbaar zijn op straat en in de wijken. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.
- Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar.
- Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.
- Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen.
- We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Hufters die dit wel doen pakken we hard aan.
- Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.
- Als Leidenaren zich onveilig voelen in een bepaalde buurt of straat door overlast of criminaliteit, dan is cameratoezicht een optie om de buurt of straat veiliger te maken.
- Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.
- Bedelen veroorzaakt veel overlast in de stad en zorgt voor een onveilig gevoel. Dankzij het bedelverbod wordt dit tegengegaan. Deze lijn zetten wij door.
- Een veilig Leiden betekent ook dat iedereen zich aan de regels houdt. Daarom gaan we strenger handhaven op zwerfvuil, het illegaal dumpen van afval, rommel op straat, hondenpoep en foutparkeren. We spreken elkaar aan op dit gedrag en zetten waar nodig cameratoezicht in.

2. Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af door een slechte opvoeding, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van Leidse veiligheid.

- Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
- Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten, bijvoorbeeld in een winkelpand of horecazaak.
- Door zichtbare wijkagenten die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in wijken tegen. Overlastgevers worden permanent op de huid gezeten en gecontroleerd met een very irritating police aanpak.
- Onze boa's verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Ook willen we dat ze gebruik kunnen maken van technologie zoals cameratoezicht en bodycams om hun veiligheid en die van onze inwoners en hulpdiensten in de stad te vergroten.
- Als er boetes door onze boa's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om de veiligheid te verbeteren.
- De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om Leiden veiliger te maken. Wij willen dat hij deze ook daadwerkelijk gebruikt als dit nodig is.
- Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

Een gemeente die klaar staat voor de Leidenaar

V. Een gemeente die klaar staat voor de Leidenaar

1. Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk. Dus geen onnodig ingewikkeld taalgebruik.
- We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen. Als je liever langskomt op het gemeentehuis om iets te regelen, dan moet dat ook gewoon kunnen. Het gemeentehuis heeft openingstijden buiten kantoortijden voor zaken die je niet digitaal kunt regelen.
- De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. We starten met het thuisbezorgen van producten, zoals paspoorten.
- De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
- Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen.
- De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met regionale partners zoals lokale overheden in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw.

2. We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

De problemen en zorgen van gewone Leidenaren lijken vaak te worden vergeten. Dat is niet de bedoeling, want Leiden maken we immers met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken.

- Het enthousiasme van de Leidenaren benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij een verenigingen-, ondernemers- of duurzaamheidsloket.
- We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners en wijkverenigingen. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden voor een revolving fund. Afbetalingen van leningen uit dit fonds zorgen ervoor dat nieuwe leningen voor maatschappelijke initiatieven mogelijk zijn.

- Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken en waar mogelijk vooraf geïnformeerd. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. Bij raadgevende referenda zorgt de gemeente voor goede voorlichting over het onderwerp waarover wordt gestemd, zodat een zo objectief mogelijk beeld ontstaat. De gemeente heeft meer oog voor de 'stille meerderheid' die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

3. En we verstandig met ons geld omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

- De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.
- We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt. De lastenverzwaringen voor de Leidenaar moeten stoppen.
- We bekijken alle uitgaven met de stofkam om te kijken waar het minder kan. Goudgerande projecten zijn niet nodig, doelmatige inzet van publieke middelen is het uitgangspunt. We maken daarbij ook een afweging welke bovenwettelijke taken we nu echt willen doen als gemeente.
- Wij willen dat geld besteed wordt waarvoor het bedoeld is. Dus niet budget voor integratie besteden aan cultuur, parkeerbelasting alleen voor parkeervoorzieningen, geen buurtBBQ's op kosten van de gemeente, en sociaal domein bekostigen met budget dat we daarvoor krijgen van het Rijk, niet meer en niet minder.
- Het hek rondom het sociale domein blijft in stand.
- De woonlasten (zoals de OZB) blijven zo laag mogelijk en stijgen niet verder.
- De gewone Leidenaar die een auto nodig heeft is geen melkkoe. Parkeren wordt daarom niet duurder.
- De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.
- We bepleiten transparantie bij de BSGR inzake de berekening van de WOZ-waardes van Leidse huizen.
- We vinden dat de gemeente een strikte scheiding tussen inkomsten en uitgaven hoort te hebben. Geen vermenging van structurele kosten en incidentele meevallers.
- De controle op regionale organisaties, zoals GGD en BSGR moet goed zijn. Kosten duidelijk verbinden aan prestaties, efficiëntie verhoging moet vast onderdeel zijn van de begrotingsdiscussies.
- We gaan door met adresonderzoeken (BRP-controles). Hoe meer mensen in Leiden staan ingeschreven hoe beter dat is voor de gemeente, aangezien wij per ingeschreven inwoner geld vanuit het Rijk ontvangen.

De VVD Leiden wil graag alle leden bedanken die zich hebben ingezet voor de totstandkoming van dit programma.